

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№45

Вересень 2022

**Зарахування страхового стажу для
призначення пенсій**

Зарахування страхового стажу для призначення пенсій

В Україні при виході на пенсію враховується страховий стаж та вік. Своєю чергою, обсяг страхового стажу може впливати на розмір пенсії.

Відповідно до статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» страховий стаж це період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок.

Поняття «страховий стаж» запроваджено Законом України від 9.07.2003 №1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», який набув чинності з 1.01.2004.

Періоди трудової діяльності зараховуються до страхового стажу при обчисленні пенсії за періоди до 1.01.2004 згідно із Законом України «Про пенсійне забезпечення», а після 1.01.2004 – Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Водночас до страхового стажу прирівнюється весь трудовий стаж, набутий до 1.01.2004. Зокрема, й періоди навчання за денною (очною) формою у вищих і середніх спеціальних навчальних закладах, в училищах і на курсах по підготовці кадрів, підвищенню кваліфікації та перекваліфікації, в аспірантурі, докторантурі і клінічній ординатурі.

Час навчання підтверджується дипломами, посвідченнями, свідоцтвами, а також довідками та іншими документами, що видані на підставі архівних даних і містять відомості про періоди навчання.

Після 1.01.2004 до страхового стажу зараховується час навчання лише за умови добровільної сплати єдиного соціального внеску.

Періоди, які зараховуємо до страхового стажу

- ✓ фактична робота, у т. ч. з неповним робочим днем чи тижнем, дистанційно, за гнучким режимом робочого часу;
- ✓ щорічна відпустка;
- ✓ відпустки без збереження зарплати, що надають на бажання працівника за угодою сторін (ст. 26) та на підставі статті 25 Закону про відпустки (за винятком відпустки для догляду за хворою дитиною, що потребує домашнього догляду, до 6 і більше років);
- ✓ відрядження;
- ✓ оплачуваний простій;
- ✓ оплачений вимушений прогул;
- ✓ оплачувана тимчасова непрацездатність, у т. ч. з причини «ізоляція від COVID-19 — 11»;
- ✓ відпустка з вагітності та пологів;
- ✓ відсторонення від виконання обов'язків, за час якого зберігають середній заробіток;

- ✓ виконання обов'язків, пов'язаних із взяттям на військовий облік, призовом або прийняттям на військову службу, у т. ч. медобстеження за направленням військкомату;
- ✓ військова служба (у т. ч. строкова, під час мобілізації, за контрактом),
- ✓ якщо працівник перебував у трудових відносинах — до 19 липня 2022 року;
- ✓ виконання обов'язків добровольця територіальної оборони;
- ✓ періодичний медогляд;
- ✓ додаткові дні відпочинку за донорство крові;
- ✓ робота у виборчій комісії у робочий час;
- ✓ інші оплачувані відпустки (додаткова соціальна «на дітей», «чорнобильська», навчальна, творча, для підготовки та участі у змаганнях, учасникам бойових дій тощо);
- ✓ навчання з відривом від виробництва тривалістю до 10 місяців на денних відділеннях ПТНЗ;
- ✓ час навчання новим професіям (спеціальностям) осіб, яких звільнили на підставі пункту 1 статті 40 КЗпП;
- ✓ час, за який працівник, прийнятий за переведенням, не використав щорічних основних та додаткових відпусток на попередньому підприємстві, і компенсацію перерахували на ваше підприємство.

Періоди, які не зараховуємо до стажу

- ✗ неоплачувана тимчасова непрацездатність;
- ✗ неоплачуваний простій;
- ✗ відсторонення від виконання обов'язків без збереження зарплати;
- ✗ відсутність на роботі з нез'ясованих або поважних причин;
- ✗ прогул;
- ✗ відпустка для догляду за дитиною до досягнення трирічного віку і більше (п. 3 ст. 25 Закону про відпустки);
- ✗ призупинення дії трудового договору на час воєнного стану;
- ✗ військова служба (у т. ч. строкова, під час мобілізації, за контрактом), якщо працівник перебував у трудових відносинах — з 19 липня 2022 року;
- ✗ відпустка без збереження зарплати працівнику, який виїхав за кордон чи набув статус ВПО, тривалістю до 90 к. дн..

Підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій

До 1.01.2004 стаж зараховується на підставі записів у трудовій книжці.

Відповідно до Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній за відсутності трудової книжки, а також у тих випадках, коли в трудовій книжці відсутні необхідні записи або містяться неправильні чи

неточні записи про періоди роботи, для підтвердження трудового стажу приймаються:

- дані, наявні в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- довідки, виписки із наказів;
- особові рахунки і відомості на видачу заробітної плати;
- посвідчення, характеристики; письмові трудові договори і угоди з відмітками про їх виконання;
- інші документи, які містять відомості про періоди роботи.

За відсутності документів про наявний стаж роботи та неможливості їх одержання у зв'язку з воєнними діями, стихійним лихом, аваріями, катастрофами або іншими надзвичайними ситуаціями **стаж роботи, який дає право на пенсію, встановлюється на підставі показань не менше двох свідків**, які б знали заявника по спільній з ним роботі на одному підприємстві, в установі, організації або в одній системі.

За відсутності документів з **інших причин** трудовий стаж встановлюється також на підставі показань не менше двох свідків, які б знали заявника по спільній з ним роботі, але при цьому вони повинні мати **документи про свою роботу за час, стосовно якого вони підтверджують роботу заявника**, та обов'язково необхідно надати довідку архіву про відсутність відомостей про роботу заявника.

Після 1.01.2004 стаж зараховується за даними персоніфікованого обліку виходячи з суми сплачених внесків.

До 1 січня 2004 року зараховується військова служба на підставі військових квитків, довідок військових комісаріатів, військових частин та установ Міноборони, довідок архівних та військово-лікувальних установ.

Після 1.01.2004 стаж зараховується за даними персоніфікованого обліку.

Робота за цивільно-правовими договорами до 1.01.2004 зараховується за умови виплати страхових внесків (на підставі відповідного договору та інших документів, що підтверджують період роботи та сплату страхових внесків).

Після 1.01.2004 зараховується за даними персоніфікованого обліку виходячи із суми сплачених внесків.

Період отримання допомоги по безробіттю до 1 січня 2004 року зараховується за записами в трудовій книжці, внесеними органом державної служби зайнятості, або на підставі довідки служби зайнятості про період отримання допомоги по безробіттю. Після зазначеного періоду на підставі записів у трудовій книжці, довідки служби зайнятості, а починаючи з 1.01.2010 – за даними персоніфікованого обліку.

Страховий стаж для виходу на пенсію з 2021 года по 2028 год

Період виходу на пенсію	Вік особи		
	60 років	63 роки	65 років
з 01.01.2021 по 31.12.2021	не менше 28	18 - 28 .	15 - 18
з 01.01.2022 по 31.12.2022	не менше 29	19 - 29	15 - 19
з 01.01.2023 по 31.12.2023	не менше 30	20 -30	15 - 20
з 01.01.2024 по 31.12.2024	не менше 31	21 -31	15 - 21
з 01.01.2025 по 31.12.2025	не менше 32	22 - 32	15 - 22
з 01.01.2026 по 31.12.2026	не менше 33	23 -33	15 - 23
з 01.01.2027 по 31.12.2027	не менше 34	24 -34	15 - 24
починаючи з 01.01.2028	не менше 35	25 -35	15 - 25

Страховий стаж. Як докупити та скільки коштують додаткові роки для пенсії у 2022 році

За чинним законом Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування пенсійний вік та право на призначення пенсії за віком визначається у залежності від набутого особою відповідного страхового стажу і становить 60, 63 та 65 років.

Тобто, аби вийти на пенсію з 1 січня 2022 року, треба мати: 60 років та страховий стаж від 29 років; 63 роки та страховий стаж від 19 до 29 років; 65 років та страховий стаж від 15 до 19 років. Ті, хто не має 15 років стажу, зможуть вийти на пенсію у 65 років, отримуючи соціальну виплату у розмірі 1854 гривні, або докупити стаж, якого не вистачає. Перевірити стаж можна дистанційно на порталі Пенсійного фонду.

Мінімальна пенсія 7800 грн. Кому держава підвищить виплату вже на початку 2022 року До 2028 року вимоги до стажу зростуть та повинні бути на

рівні: від 35 років — для 60-річних громадян; від 25 до 35 років — для 63-річних громадян; від 15 до 25 років — для 65-річних громадян України.

До 2028 року вимоги до стажу зростуть Скільки коштує стаж для пенсії Разом із запровадженням параметричної реформи та запровадженням гнучкого вікового порогу для виходу на пенсію українцям надали можливість докупувувати страховий стаж, якого бракує, але з обмеженням за кількістю років — до п'яти.

Розрахунок вартості одного року страхового стажу. Вартість одного року прив'язана до мінімального розміру єдиного соціального внеску (ЄСВ), який своєю чергою регламентований мінімальною зарплатою.

До жовтня 2022 року мінімальна зарплата становитиме 6500 грн, а далі — 6700 грн. Мінімальний ЄСВ становить 22% від мінзарплати: 1430 грн (6500*22%) — до жовтня 2022 року, далі — 1474 грн (6700*22%). Вартість страхового стажу, якого бракує, розраховується шляхом добутку мінімального ЄСВ, коефіцієнта вартості компенсації при одноразовій сплаті та кількості місяців страхового стажу, яких бракує для виходу на пенсію за віком.

За один рік коефіцієнт становить 2, за два роки — 1,8, за три роки — 1,6, за чотири роки — 1,4, за п'ять років — 1,2. Ціна років стажу Отже, у 2022 році додаткові роки страхового стажу коштуватимуть: один рік — 34320 грн; два роки — 61776 грн; три роки — 82368 грн; чотири роки — 96096 грн; п'ять років — 102 960 грн.

Подання документів.

Майбутній пенсіонер має укласти договір про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, оплативши стаж за попередні періоди чи майбутні роки (для виходу на пенсію раніше). Такий договір можна укласти не менш як на рік.

Для того, аби купити стаж, необхідно звернутися до податкового органу за місцем проживання та подати наступні документи: заяву про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соцстрахування або про одноразову сплату до системи пенсійного страхування; копію паспорта чи іншого документа, що засвідчує особу; копію трудової книжки; виписку із системи персоніфікованого обліку (ОК-5). Оплату за стаж потрібно здійснити протягом 10 календарних днів після підписання угоди.

Призначення пенсії онлайн

Онлайн подача заяви на призначення пенсії, після якої застрахованій особі достатньо буде лише один раз відвідати відділення ПФУ для отримання свого пенсійного посвідчення.

Застрахована особа (далі - заявнику) самостійно подає заяву та сканкопії всіх необхідних документів з метою подальшого постійного отримання того чи іншого, запитуваного заявником, виду пенсії.

У заяві на призначення пенсії заявник повинен вибрати територіально найближче від нього відділення ПФУ, де він має намір оформити пенсію, а

також відзначити потрібний йому вид своєї майбутньої пенсії, вказати адресу місця проживання та надати відомості про свій паспорт.

Також в цій заяві застрахована особа може вказати свою електронну пошту та номер телефону для того, щоб потім вона могла відстежувати хід виконання своєї заявки.

Далі заявник мусить прикріпити підготовлені їм скан-копії документів, а також вказати банківський рахунок та інші банківські реквізити тієї пластикової картки, на яку буде перераховуватися майбутня пенсія.

Слід мати на увазі, що для кожного виду пенсії є свій перелік документів, необхідних для її оформлення. Якщо людина виходить на пенсію за віком, то набір документів простий - паспорт, ідентифікаційний код та трудова книжка.

Якщо ж, наприклад, пенсія призначається по інвалідності, то повинні додаватися документи для обґрунтування цієї інвалідності.

Заявник повинен заздалегідь зробити скан-копії всіх необхідних йому документів для призначення того чи іншого виду пенсії. Потрібно пам'ятати, що розмір кожного файлу з сканованим документом не повинен перевищувати 1 Мб.

У разі призначення пенсії за віком відповідна заява може бути подана заявником не раніше ніж за місяць до досягнення ним пенсійного віку.

Для подання заявки необхідно також врахувати, що:

Пенсія за віком призначається з дня, наступного за днем досягнення пенсійного віку.

Пенсія по інвалідності призначається з дня встановлення інвалідності.

Пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається з дня, наступного за днем смерті годувальника.

Подати заяву онлайн

Спосіб електронної ідентифікації: Кваліфікований електронний підпис, Логін та пароль (можна скористатися лише після попереднього відвідування того чи іншого відділення ПФУ з метою отримання там реєстраційного коду).

Як отримати послугу через портал Пенсійного фонду України

Подати заяву та відповідний (необхідний для отримання того чи іншого виду пенсії) перелік документів через портал Пенсійного фонду України. <https://portal.pfu.gov.ua/>

Строки надання послуги. Рішення щодо надання пенсійного забезпечення приймається протягом 10-ти робочих днів впродовж яких співробітниками відділення ПФУ надсилається заявникові СМС-повідомлення про призначення пенсії або ж про необхідність уточнення даних.

Вартість послуг. Безоплатно.

Результат послуги. Надання заявникові відповідного пенсійного забезпечення згідно того чи іншого (запитуваного ним) виду пенсії.

Відповідальний орган. Пенсійний фонд України.

Нормативна база. Постанова КМУ від 17 липня 2019 № 681 «Про оптимізацію надання адміністративних послуг у сфері пенсійного забезпечення». Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 № 16/98-ВР. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV. Постанова Правління Пенсійного фонду України від 25.11.2005 №22-1 «Про затвердження Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

*Підготувала:
Завідувач відділу соціально-економічного
захисту працівників
Подгорець В.В.*